

USKONNON, KATSOMUKSEN JA KASVATUKSEEN TUTKIMUSSEURA

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2023

Johdanto

Uskonnon, katsomuksen ja kasvatuksen tutkimusseura ry:n (UKKT) tarkoituksena on tukea ja edistää uskontojen ja katsomusten sekä kasvatuksen laaja-alaista ja monitieteistä tutkimusta. Vuosi 2023 oli seuran viides kokonainen toimintavuosi. Toiminta oli ensimmäinen vakiintuneen toiminnan vuosi, sillä korona oli rajoittanut kolmen edellisen vuoden toimintaan.

Hallinto

Seuran vuosikokous pidettiin 28.3.2023 Diakonia-ammattikorkeakoulun kampuksella os. Kyläsaarenkatu 2 Helsinki. Kokoukseen oli mahdollista osallistua myös etäyhteyksin Teams-alustalla. Puheenjohtajana oli Jussi Junni. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat. Erovuoraiset hallituksen jäseniä olivat Anita Ahtiainen, Minna Valtonen ja Kati Tervo-Niemelä. Hallituksen jäseniksi kolmivuotiskaudelle 2023–25 valittiin Minna Valtonen, Kati Tervo-Niemelä ja Jarmo Kokkonen.

Hallitukseen kuuluivat Anuleena Kimanen (erovuoroinen vuosikokouksessa vuonna 2024), Arja Lusa (2025), Arniika Kuusisto (2025), Vesa Nuorva (2025), Jouko Porkka (2024), Jari Pulkkinen (2024), Kati Tervo-Niemelä (2026) ja Minna Valtonen (2026). Varajäsenet olivat Tero Fleminch (2025) ja Ilona Lehmus (2024). Vuosikokous valitsi vuodelle 2023 seuran puheenjohtajaksi Jouko Porkan. Toiminnantarkastajiksi valittiin Kaisa Aitlahti ja Tuija Kukkonen ja heidän varahenkilöikseen Tanja Vähäoja ja Mia Mäkinen. Jäsenmaksujen suuruudeksi päätettiin henkilöjäseneltä 20 € (opiskelijajäsen maksuton) ja yhteisöjäseneltä 350 €.

Hallitus valitsi kokouksessaan 4/2023 (29.8.2023) varapuheenjohtajaksi Kati Tervo-Niemelän, sihteeriksi Arja Lusan ja rahastonhoitajaksi Tero Fleminchin. Hallitus piti vuonna 2023 kuusi kokousta, joista yksi oli kasvokkainen, yksi hybridimallinen ja muut etäkokouksia Teams-alustalla. Kokoukset valmistelivat puheenjohtajan ja sihteerin.

Jäsenet

Seuralla voi olla henkilöjäseniä, opiskelijajäseniä ja yhteisöjäseniä. Vuoden 2023 lopussa seuralla oli 56 henkilöjäsentä (tavoite vuodelle 2023 oli 50), 11 opiskelijajäsentä (tavoite 30) ja 10 yhteisöjäsentä (tavoite 10). Jäsenhankinnan keskeinen muoto oli seminaareissa ja tapahtumissa esillä oleminen. Jäsenhakemuksia varten oli verkkosivuilla sähköinen lomake. Näyttää siltä, että verkossa ja tapahtumien yhteydessä toteutettavaa jäsenhankintaa on syytä tehostaa. Tärkeää olisi, että tapahtumiin osallistuvat henkilöt, jotka kokevat seuran tärkeänä, toimisivat suosittelijoina (jäsenhankkijoina) ja kutsuisivat jäseniksi tuntemiaan henkilöitä. Sihteerin ja rahastonhoitajan ylläpitivät jäsenrekisteriä.

Uskonto, katsomus ja kasvatus. Tieteellinen aikakauskirja.

Uskonto, katsomus ja kasvatus -aikakauskirja (*Journal for the Study of Religion, Worldviews, and Education*) ilmestyi vuonna 2023 vain yhden kerran, koska juttuja ei ollut saatavilla enempää. Juttupula johtuu siitä, että journalilla ei ole vielä jufo-luokitusta. Julkaistussa numerossa oli kaksi vertaisarvioitua artikkelia, joista toinen oli englanninkielinen, yksi osastolla katsauksia sekä yksi kirja-arvostelu. Aikakauskirjan toimituskunnan muodostivat Kati Tervo-Niemelä (päätoimittaja, Jouko Porkka ja Minna Valtonen, Anuleena Kimanen, Arniika Kuusisto. Palkkiotoimisena toimitussihteerinä toimi Isto Peltomäki vuoden 2023 loppuun, jolloin hän irtisanoutui.

Aikakauskirja on saatavilla maksuttomasti internetin kautta seuran sivuilla ja journal.fi -alustalla (ks. <https://journal.fi/ukk/article/view/110902ks>). Painettuja aikakauskirjoja on myös jaettu konferensseissa ja tapahtumissa maksuttomasti, jotta tieto seurasta ja aikakauskirjasta leviäisi.

Tapahtumat ja toiminta

UKKT on ollut aktiivisesti mukana useassa seminaarissa. Ensimmäinen tapahtumista oli Nuori 2023-tapahtuma, joka järjestettiin Jyväskylässä 18.-20.4.2023. UKKT:llä oli tapahtumassa ständi sekä yksi ohjelmakokonaisuus, josta vastasivat Jouko Porkka, Kati Tervo-Niemelä ja Jari Pulkkinen. Arvioidessaan tapahtumaa seuran hallitus totesi seuran edustajien järjestämän kanavan onnistuneeksi. Kehittämisasiana kirjattiin mietittäväksi, että miten ständillä olisi koko ajan työntekijä, koska sillä on vaikutusta jäsenhankintaan ja voisiko jatkossa UKKT:n ständi olla jonkun yhteistyöyhteisön yhteydessä tai sen lähellä.

Toinen tapahtuma oli Uskonnon, katsomuksen ja kasvatuksen tutkimuspäivä, joka järjestettiin 31.10. klo 12.30–16.30 Turun seurakuntien talolla teemalla Nuorten hyvinvointi ja uskonnollisuus. Päivät järjestettiin edellisen tutkimuspäivän tapaan ilman yhteistyötä Diakonian tutkimusseuran (DTS) kanssa. Tilaisuuteen osallistui paikan päällä 20 henkilöä ja verkon kautta 30. Tapahtuma tallennettiin ja on katsottavissa käyttäen linkkiä:

<https://www.youtube.com/watch?v=Vi5x2zxdY0I>

Tutkimuspäivän yhteydessä jaetaan vuosittain UKKT:n julistaman opinnäytetyökilpailun voittaneelle opinnäytetyölle Majakka-palkinto. Palkinto koskee yliopistojen ja korkeakoulujen pro gradu -tutkielmia ja opinnäytetöitä. UKKT myöntää tämän palkinnon korkeatasoiselle opinnäytetyölle, joka on valmistunut edellisen tutkimuspäivän jälkeen ja liittyy aihepiiriltään seuran tutkimusalaan. Majakka-opinnäytetyöpalkinto jaettiin nyt viidennen kerran. Anuleena Kimasen, Jari Pulkkinen ja Saija Kronqvistin muodostama palkintolautakunta teki päätöksen palkituista töistä.

Majakka-palkinto myönnettiin Birgit Björkrothin maisterintutkielmalle *Irja Askolan runojen välittämä yhteiskunnallinen ja teologinen näkemys lapsista ja lapsuudesta*. Kunniainnoinnin saavat seuraavat maisterintutkielmat:

- Matti Korhonen: Katsomusdialogia yhdessä ja eriytetysti: Integroiva kirjallisuuskatsaus eriytetyn ja integroidun katsomusopetuksen antamista dialogivalmiuksista.
- Laura Oikarinen: Kulttuuri-, katsomus- ja kielitietoisuus lukion katsomusaineiden oppikirjoissa.

Majakka-palkinto ja kukat annettu sekä palkitut kahvitettu 17.11. Tiedekulman kahvilassa.

Seuran osallistuminen tutkimushankkeisiin

1 Kirkon alan opiskelijoiden identiteetti -tutkimushanke

Diak toteuttaa Kirkon alan opiskelijoiden identiteetti -tutkimushanketta, jossa kootaan tietoa opiskelijoiden ammatillisen motivaation ja identiteetin muutoksesta vuosina 2022–2025. Lisäksi hankkeeseen liittyen neljä yamk-opiskelijaa tekee opinnäytetyötä, joka liittyy aihealueeseen. Arja Lusa on UKKT:n edustaja tutkimushankkeen ohjausryhmässä.

2 Katsomusosaamisen tarve- ja asiantuntijuus kirkon toiminta-aloilla (KAT)

Diak toteuttaa tutkimushanketta, jossa tarkastellaan kirkon kasvatustyössä (varhaiskasvatuksen ohjaajat ja nuorisotyönohjaajat) ja diakoniatyössä toimivien työntekijöiden katsomusosaamisen tarvetta ja asiantuntijuutta. Tutkimushankkeessa selvitetään myös, miten työntekijät haluaisivat kehittää katsomusosaamistaan sekä miten he arvioivat katsomusosaamiseen liittyvien osaamistarpeiden kehittyvän ja muuttuvat tulevaisuudessa. Tutkimushanke toteutuu vuosina 2023–2024 ja siinä on mukana neljä yamk-opiskelijaa, jotka tekevät opinnäytetyönsä hankkeeseen liittyen. UKKT:n edustajana tutkimushankkeen ohjausryhmässä toimii Anuleena Kimanen.

Toiminnan kehittäminen ja viestintästrategia

Vuosikokous vuonna 2023 asetti viestinnän kehittämisen ja viestintästrategian laatimisen yhdeksi toimintakauden painopisteistä. Viestintästrategialta odotetaan vastausta kysymykseen, mikä on se viesti, jota tutkimusseura haluaa lähettää ympäröivään yhteiskuntaan. Erityisen tärkeää on ottaa huomioon viestinnässä lasten ja nuorten hyvinvointi ja suvaitsevaisuus ja yhdessä elämisen taito.

Viestinnän kannalta on keskeistä edelleen kehittää seuran verkkosivujen tarjoamia mahdollisuuksia. Tässä kiinnitetään huomiota sivujen rakenteeseen, sisältöihin ja päivittämiseen. Seuran Facebook-tilin käyttöä jatketaan ja kehitetään tavoitteellisemmaksi.

Sisäisessä viestinnässä kehitetään edelleen hallituksen jäsenten käytössä olevia verkkosivujen extranet-sivuja.

UKKT:n viestintästrategian valmisteluryhmään valittiin Jouko Porkka, Salla Poropudas ja Anita Ahtiainen. Ryhmä laati välimietinnön hallituksen vetäytymispäivää varten, jossa ehdotuksista keskusteltiin. Välimietinnössä UKKT:n viestinnän tavoitteeksi katsottiin:

1. katsomuksiin liittyvän tutkimuksen edistäminen
2. tutkimustiedon merkityksen korostaminen kirkon kentässä
3. tutkimuksien tarjoaminen yhteiskunnan kenttään, jossa keskeistä on viesti uskonnon ja katsomuskasvatuksen positiivisesta vaikutuksesta
4. positiivisen uskonnonvapauden puolustaminen yhteiskunnassa
5. tiedon saaminen esille lasten ja nuorten kannalta mielekkäällä tavalla
6. yhdistyksen jäsenmäärän lisääminen

Lisäksi todettiin, että seuran toiminnan kehittämisen kannalta olisi tärkeää tehdä verkostokartta kotimaisista ja kansainvälisistä potentiaalisista yhteistyökumppaneista, jotka toimivat

samankaltaisella alueella kuin UKKT. Lisäksi pohdittiin uudenlaisia viestintätoimintoja, kuten vuotuisen innovaatiotapahtuman järjestäminen, johon kutsutaan jäsenistö, erityisesti yhteisöjäsenien edustajat osallistujiksi. Esillä oli myös media-alan toimijoiden kanssa yhteistyön tekeminen sekä esimerkiksi jonkin elokuvastudion kanssa yhdessä toteutettava elokuvakerho, jossa seuran toimintaan sisällöllisesti liittyvien näytösten jälkeen keskustellaan nähdystä.

Hallitus valitsi ehdotetuista teemoista pääteemat, joita se syvensi keskusteluissaan.

1. Miten seuran toiminta tavoittaisi muitakin kuin ev.lut kirkon kasvatuksen piirissä toimivia kasvatuksen työntekijöitä ja tutkijoita?
2. Miten seuran tutkimuksen saataisiin paremmin kirkon työntekijöiden luettavaksi ja käyttöön?
3. Miten pidetään esillä tutkimusten osoittamaa uskonnon, katsomuksen ja kasvatuksen positiivista vaikutusta yhteiskuntaan ja yksilön kasvuun?

Teemojen konkretisoinnit annettiin työryhmälle lähetteeksi. Työryhmä jatkaa toimintaansa vuoden 2024 aikana.

Toistaiseksi seura on jatkanut aikaisemmalla tavalla viestiä. Ulkoisessa viestinnässä keskeinen väline oli yhdistyksen verkkosivut (www.ukkt.fi). Sivujen palvelun tuotti Yhdistysavain ja ylläpidosta vastasi rahastonhoitaja. Toimintavuoden aikana seura näkyi myös sosiaalisessa mediassa (facebook.com/ukkt.fi). Tapahtumien yhteydessä on seura jakanut tietoa itsesään pitämällä aikakauskirjaa saatavilla ja kertomalla jäseneksi liittymisestä. Jäsenille on lähetetty painettu versio aikakauskirjasta.

Talous

Seuran toiminnan taloudellinen pohja muodostuu henkilö- ja yhteisöjäsenien jäsenmaksuista sekä erillisistä avustuksista. Vuonna 2023 henkilöjäsenmaksuja kertyi 810 euroa (vuonna 2022 940€) ja yhteisöjäsenmaksuja 2800 euroa (vuonna 2022 3150€), yhteensä 3610€. Avustuksia ei anottu. Vuoden 2023 tilinpäätöksessä tilikauden ylijäämä oli 59,99 euroa (v. 2022 alijäämää 2590,49€).

Yhteenveto

Vuonna 2023 UKKT:n toiminta on saavuttanut vakiintuneet uomansa. Kärkituote on tieteellinen aikakauskirja, joka pyritään vakiinnuttamaan kaksi kertaa vuodessa ilmestyväksi. Seuraa on tullut jo tutuksi monelle uskontojen, katsomusten ja kasvatuksen teemojen parissa työskenteleville. Vuoden 2024 aikana journalille tulee saada jufo-luokitus. Tämän lisäksi seura jatkaa viestintästrategian parissa. Samalla seuran jäsenpohjaa pyritään kasvattamaan ja laajentamaan niin, että mukaan saadaan ekumeenisen kirjon lisäksi myös muihin uskontoihin sitoutuneita ihmisiä ja uskonnottomia, jotta seuran olemassaolon tavoite toteutuisi. Tulevina vuosina tulee etsiä myös kansainvälisiä yhteyksiä.

<https://www.ukkt.fi/tapahtumat/diakonian-ja-kasvatuksen-tutkimu2/>